Beste raadsleden, collegeleden, overige aanwezigen,

Dank voor de gelegenheid om in te spreken. Ik ben Paul Piket en sta hier samen met directeur Fred Delfgaauw namens theater Peeriscoop. Met belangstelling hebben wij de vorige I&O sessie van uw raad over DND bekeken. En natuurlijk, ook in de afgelopen jaren hebben wij dit dossier gevolgd.
Hoe kan het ook anders: samen met 't Pand en Peeriscoop vormde De Nieuwe Doelen jarenlang de backbone van de podiumkunsten in Gorinchem. Zoals ze noemen 'de culturele hoofdinfrastructuur' van de stad.
Na de sluiting, ca 10 jaar geleden, is het dossier helaas voor ons allen een hoofdpijndossier geworden.

We geven door onze inbreng vanavond graag gehoor aan de oproep, die we tijdens de vorige I&O van sommige leden van uw raad hoorden. Namelijk: de oproep aan het culturele veld om onze meningen, inzichten en ervaring bij u neer te leggen.
Zodat u daar als raad een afweging in kunt maken en er het juiste besluit mee kunt nemen.

Allereerst willen wij de gemeenteraad, het college en niet in de laatste plaats de portefeuillehouder complimenteren met zoveel culturele ambitie.
Een paar jaar geleden werden we al blij van jullie verkiezingsprogramma's, waarin zoveel ambitie verpakt zat om een groot podium terug in de stad te brengen.
En daarmee voor een culturele boost voor stad en regio te zorgen.
Het is niet niks om te durven dromen. Zeker in een tijd dat het geld niet tegen de plinten klotst.

We hoeven u dus niet te vertellen dat theater, podiumkunst een onmisbaar onderdeel is van onze stedelijke infrastructuur.
Kinderen, maar ook volwassenen, maken in het theater keer op keer kennis met zaken als zelfspot, ironie, humor, het relatieve van het eigen gelijk. In een tijd van social media, waarin het makkelijk is om in je eigen bubbel te verblijven, zorgt theater voor doorkijkjes naar andere waarheden. U weet ook al dat voldoende aanbod van cultuur een stad fijner maakt om in te wonen en werken en dus ook flinke economische betekenis heeft.

En het blijft in Gorinchem gelukkig niet bij dromen alleen. Onlangs mochten we de eerste echte cultuurmaand beleven. Met een echte eigen Cultuurnacht. Hoe gaaf was dat? We hebben, dat is wel gebleken, echt wel de nodige pareltjes maar ook de organisatiekracht in Gorinchem.

En dan naar het dossier De Nieuwe Doelen.
Natuurlijk zijn wij in gesprek gegaan met de door de gemeente ingehuurde adviseurs.
We willen uw raad vanavond laten weten dat we daar een goed gevoel aan over hebben gehouden. De mensen die met deze klus zijn belast, hebben hun sporen in de cultuursector verdiend en weten waar ze over spreken.

Wat wij aan hen hebben meegegeven over De Nieuwe Doelen zullen we u in grote lijnen schetsen.

Kort samengevat: Wij zijn **vóór**.
Daarbij hebben we wel meegegeven dat er 4 randvoorwaarden zijn waar wat ons betreft aan voldaan moet zijn om het reanimeren van de Doelen een succes te maken.
Voor de eerste twee geef ik graag het woord aan Fred Delfgaauw:

FRED:

1) Voor De Nieuwe Doelen moeten gebouwtechnisch de juiste keuzes gemaakt worden.
Het gebouw heeft de theaterzaal op de eerste verdieping. Dat levert hoe dan ook uitdagingen op. Er zal altijd sprake zijn van een lift, en zelfs met alle goede wil van de wereld zullen daardoor echt grote producties met omvangrijke decors niet mogelijk zijn. Dat komt ook door de zeer beperkte ruimte naast en achter het toneel. Die is niet meer van deze tijd. Er zullen creatieve, en dus helaas dure oplossingen nodig zijn om dit te verhelpen.
Een derde en laatste technische aspect dat het dossier bemoeilijkt is de trekkenwand, de installatie in een theater waarmee zaken zoals licht, geluid en decorstukken worden gehesen en verplaatst.
Door deze bouwtechnische zaken kun je eigenlijk best een ondeugende vergelijking maken met het dossier Caribabad: daar heeft u ervoor gekozen om, vanwege de gebrekkige funderingskeuzes van lang geleden op een andere plek nieuwbouw te plegen.
Hoe dan ook, in onze visie moet je realistisch zijn en inzien dat, zélfs als je De Doelen tot casco-niveau stript, het gebouw aanzienlijke functionele beperkingen blijft houden.

2) De tweede randvoorwaarde is: als De Doelen als grootste podium herrijst, moeten de theaters van Gorinchem weer gezamenlijk programmeren.
Wij hebben uw experts meegegeven dat die constructie, die samenwerking, in het verleden ‘goud’ waard was.
Een gezamenlijke programmering, dus met gezamenlijke inkoop van artiesten en programmaboekjes, leverde niet alleen korting op, maar stelde de drie theaters ook in staat om beginnende toppers of gearriveerde artiesten in de try-out fase van hun voorstellingen te strikken.
We moeten er alles aan doen om die synergie terug te krijgen en Peeriscoop wil daar graag een bijdrage aan leveren. We denken overigens dat de gemeente daarbij ook een hele goede regisserende rol kan pakken.

PAUL

3) Onze acties moeten niet onbedoeld concurrentie creëren.
Het spiegelbeeld van zorgen voor synergie tussen de theaters is het voorkomen dat je onbedoeld voor concurrentie tussen de theaters zorgt.
Wat bedoelen we hiermee?
In één van de varianten om De Nieuwe Doelen te verbouwen wordt het toevoegen van een kleine zaal geopperd.
Navraag leert, en we menen dat de wethouder het ook nog eens heeft aangegeven tijdens de vorige I&O bijeenkomst, dat die niet bedoeld is als een kleine theaterzaal. We hebben twee kanttekeningen hierbij.

De eerste is: hoe duurzaam is dat voornemen? We hebben er alle vertrouwen in dat dit gemeentebestuur, het huidige college, die ruimte zo wil gebruiken. Maar hoe zit dat met het volgende college? En het college daarna? En als de exploitatie van de Doelen niet uitpakt zoals gehoopt? Denk aan het ijskarretje langs de rijksweg, dat eerst gedoogd wordt, maar langzaamaan uitgroeit tot een wegrestaurant....
We zouden daarom graag de toekomstige samenwerking tussen de drie theaters geborgd zien in gemeentelijk beleid en bv. het bestemmingsplan.
Maar zelfs als de ruimte volgens plan ingezet wordt voor commerciele verhuur zoals symposia of bedrijfsfeesten, vormt die concurrentie. Niet alleen voor ons theater, dat ook een beperkt aantal commerciele bijeenkomsten host, maar zeker ook voor de Gorinchemse horeca. Daar is een naam voor: paracommercialisme, omdat zo de zaalhuur en consumptieprijzen laag gehouden kunnen worden met gemeentelijke steun die wij vooralsnog niet krijgen.

4) Tenslotte : zorg voor een zorgvuldig overgangsbeleid
Als het streven naar terugkomst van DND slaagt, en dat hopen we, dan gaan we dat pas zien over meerdere jaren. Misschien wel 5 of 6 jaar.
In de tussentijd is het van het grootste belang dat wat we hebben aan theateraanbod niet teloor gaat.
Want als onverhoopt ook Peeriscoop en 't Pand moeten sluiten, gaat het regionale theaterpubliek de weg naar Breda, Utrecht of Tiel nog beter weten te vinden. En dat vertrouwen, die bekendheid bouw je maar heel moeilijk weer op.
Concreet: Peeriscoop kan 50 voorstellingen per jaar aanbieden waarvoor we van de gemeente een programmeringsbijdrage van €25 K krijgen. De kosten zijn echter hoger, zo'n 75 K. Tijdens het werkbezoek pas geleden van uw raad hebben we een inkijkje kunnen geven in hoe we de afgelopen jaren opereerden. Met een mix van privé-geld, inkomsten uit de voorstellingen van theatercollectief Peer en een beperkte hoeveelheid commerciele verhuuracties, konden we tot nu toe jaarlijks 50 voorstellingen voor Gorinchem neerzetten. Nu we door wet-en regelgeving het productiehuis en het theater hebben moeten scheiden is het niet meer toegestaan om de tekorten die het theater kent door de programmering voor de gemeente af te dekken met opbrengsten uit de eigen voorstellingen productiehuis Peer.
Waar we dus voor moeten oppassen is dat we aan de ene kant druk bezig zijn met het bouwen van De Doelen al culturele infrastructuur, terwijl achter onze rug de waakvlam van podiumkunsten in Gorinchem stilletjes dooft.
In die zin brengen wij graag de niet door u aangenomen motie over kleine theaters in herinnering, die destijds misschien prematuur was, maar die zeker wel hout sneed.

Dat, beste raad, was onze input bij de gesprekken met uw medewerkers en vormt ook onze boodschap aan u.
We danken u voor de gelegenheid om ons verhaal te doen, we blijven graag aanspreekbaar voor nadere informatie en achtergronden.
En tenslotte wensen we u succes en wijsheid bij uw besluiten.